

Motivarea pentru a urma un curs

De ce să urmez un curs de formare?

În general, avem ideea că formarea presupune finalizarea studiilor medii și în ultimii ani a studiilor superioare (nivel licență și/sau master) după care tendința noastră, ca adulți, este de a ne opri din studiu și de a acumula informații la locul de muncă, necesare meseriei, profesiei pe care o deținem și din care ne câștigăm existența.

Lucrurile pe piața muncii sunt, însă, într-o continuă mișcare, evoluție, dezvoltare. Volumul informațiilor noi și al schimbărilor este ridicat și se modifică într-un timp relativ redus, ceea ce ne forțează să ținem pasul. Conceptul de învățare pe tot parcursul vieții atrage atenția asupra caracterului permanent al educației, al necesității autoeducației în vederea atingerii unui nivel dorit, ideal de educație integrală.

Caracteristici ale motivației la adulți

Adulții stabilesc ce își doresc să obțină atunci când se apucă de învățat ceva. Au niște scopuri bine definite și se așteaptă ca la finalul acestei etape să aibă rezultate concrete, de preferat aplicabile imediat. Resimt nevoia de a progresa într-o anumită arie și acțiunile lor sunt clar direcționate în acel sens, așa încât motivația care îi îndrumă este intrinsecă și mai ușor de menținut.

Adulții învață, se perfecționează, se reorientează, se dezvoltă, se reinventează, progresează. Totuși, toate acestea se întâmplă tot în urma unui proces de învățare în care ei capătă noi informații sau le aduc la zi pe cele de care dispun.

În plus, adulții tind să adapteze procesul de învățare la stilul propriu, să utilizeze pentru aceasta instrumentele de care dispun și pe care le-au tot șlefuit, folosindu-se de experiențe trecute. Partea teoretică pierde teren în fața celei practice, fiind mai ușor pentru un adult să acumuleze cunoștințe implicându-se activ și aducându-și aportul individual, deoarece astfel își poate stabili repere care să îl ajute să memoreze și să consolideze noile informații.

Ei învață, rețin și folosesc doar ceea ce consideră relevant pentru situația în care se regăsesc, drept pentru care un sistem interactiv de acumulare de cunoștințe în care acestea sunt adaptate contextului personal are cele mai mari șanse de reușită pe termen mediu și lung. Un adult selectează ceea ce este dispus să învețe, iar procesele în urma cărora el nu simte că obține rezultate cu o aplicabilitate concretă și practică sunt sortite eșecului. Așadar, atât timp cât un adult învață ceea ce îi place sau este convins că îi va folosi, bătălia este pe jumătate câștigată.

În linii generale, caracteristicile prezentate se aplica tuturor adulților, însă cazul este ideal, iar în realitate motivație este mai diferentiată și mai complexă, iar uneori adulții nici nu sunt deloc motivați să învețe.

Educația adulților cuprinde în mod prioritar, pe lângă achiziția de cunoștințe, priceperi sau deprinderi, și dezvoltarea aptitudinilor, a capacității de creativitate, de integrare a noilor cunoștințe, priceperi și deprinderi în ansambluri cognitive utile condițiilor de viață și muncă.

Factorii motivaționali pentru învățare sunt:

- necesitatea certificării unor competențe profesionale;
- pregătirea pentru promovarea la locul de muncă;
- nevoia obținerii unui loc de muncă;

- adaptarea la noi responsabilități și atribuții;
- nevoia de optimizare a unor competențe profesionale.

Formarea adulților trebuie să răspundă următoarelor cerințe: să ofere o a doua șansă de a obține o calificare; să favorizeze dezvoltarea personalității; să conducă la creșterea competențelor profesionale; să orienteze adulții spre rezolvarea problemelor importante și către noi moduri de soluționare a acestora.

Motive pentru utilitatea urmării unui curs de formare:

- Informație sistematizată. La un curs de formare, indiferent de subiectul abordat, informația este adunată, sintetizată, sistematizată. Cunoștințele din domeniul respectiv au fost colectate, apoi selectate în funcție de relevanța acestora pentru curs și cursanți, păstrate doar cele necesare și mai ales utile celor care participă. Această etapă de sistematizare a informațiilor este realizată fie de către formatorul/trainerul cursului respectiv, fie de către o echipă de specialiști din domeniul cursului și este un câștig pe care îl obții urmând un curs de formare, căci te scutește pe tine să parcurgi această etapă, care necesită multă documentare, timp, viziune, capacitate de sinteză. Prin participarea la formare intri direct în posesia informațiilor, cunoștințelor de care ai nevoie.
- Experiența concretă a formatorului/trainerului. Pe lângă informația gata pregătită, la curs beneficiezi de prestația formatorului. Acesta are experiență și expertiză concrete în domeniul în care și tu la rândul-ți dorești să te perfecționezi. De-a lungul zilelor de formare, ai posibilitatea de a-i adresa întrebări care te frământă de ceva vreme, îi poți cere să îți clarifice anumite aspecte prin exemple concrete cu care s-a întâlnit de-a lungul timpului și care au fost soluțiile găsite de el. Feedback-ul este imediat, constructiv și îți poate da ție o direcție în care să te îndrepti. Mai e de pus la socoteală faptul că formatorul îți pune la dispoziție, în câteva zile de curs, munca pe care el a făcut-o ani la rând, într-un mod simplu, pe înțelesul tău și adaptat nevoilor tale.
- Mediul de învățare. Oricât de autodidact ai fi, oricât de riguros și serios ești în pregătirea personală, posibilitatea de a învăța într-un mediu alături de alți cursanți, ce provin din diverse medii, este de departe un element de plus valoare. Faptul că poți interacționa cu alți colegi, interesați la rândul lor de același domeniu ca și tine, îți deschide oportunități în a afla noi informații, surse de învățare, experiențe de la cei din jur. Socializarea care se creează în timpul activităților de lucru în echipă sau de grup ce se folosesc la un curs de formare, momentele petrecute cu ceilalți colegi în pauzele prevăzute în organizare, sunt elementele potrivite creării unui mediu plăcut de învățare, stimulant, de care nu poți avea parte individual.
- Metode și mijloace potrivite. Înveți lucruri interesante, noi, prin folosirea unor metode potrivite, alese de către formator tocmai pentru a evidenția fiecare cursant din grupă și pentru a menține interesul treaz de-a lungul formării. Așadar, la un curs ai posibilitatea de a învăța exersând, utilizând studii de caz, punând în practică la modul concret informațiile achiziționate, cooperând cu ai tăi colegi, simulând situații reale, folosind fișe de lucru, filmulețe, exerciții adecvate. Faptul, că la un curs de formare se utilizează diferite metode și mijloace, face ca învățarea să nu fie un proces greoi, ci din contră unul atractiv, care îți oferă posibilitatea să descoperi și să te descoperi. De această parte nu prea poți avea parte la tine acasă, și chiar dacă lucrezi fișe și exerciții individual, este mult mai antrenant să le faci în echipă, să le discuți cu ceilalți, pentru că în acest mod vei afla perspective diferite de gândire asupra aceluiași lucru.
- Disciplina programului. În orice ai face, câtă vreme nu urmezi o disciplină, un

program clar, rezultatele întârzie să apară, sau vin în salturi care nu te mulțumesc. Un avantaj al urmării unui curs de formare este și faptul că există un program clar la cursului, al întâlnirilor prevăzute în cadrul acestuia, care te obligă să fii prezent la grupă, să fii activ și proactiv, să îți dai interesul pentru a-ți face exercițiile prevăzute, temele, proiectele. Poate sunt zile când n-ai avea chef neapărat să participi la curs, dar știind că este prevăzut în program, faci eforturi și participi. Și dintr-odată dispăre lipsa de chef și te alături grupului și formatorului, învățând!

Învățarea poate avea loc oricând, oriunde și de către fiecare dintre noi, atâta vreme cât există motivația interioară de a învăța. Aceasta trebuie să fie primul motiv care să se afle la baza urmării oricărei forme de învățare, fie că este vorba despre facultate, master sau cursuri de formare. Întrucât motivația interioară îți conferă starea sufletească potrivită pentru acumulare de noi informații și experiențe. Dacă aceasta există, atunci e bine să îți identifice nevoia de formare (uneori aceasta poate fi identificată și de către o persoană din exterior: coleg, șef de departament, prieten, șamd) și să cauți cursul potrivit nevoilor și așteptărilor tale.

Tipuri de motivație

1. Motivația intrinsecă se găsește în interiorul individului și este legată de valorile acestuia. Motivația intrinsecă are 3 elemente componente:

Autonomie – fiecare om are nevoie de spațiul propriu pentru a înțelege care îi sunt punctele forte și care sunt cele slabe, care este procesul lui mental, ritmul de învățare, obiectivele, plăcerile și ambițiile.

Perfecționare – odată ce aptitudinile sunt clare, fiecare om are nevoie de timp pentru a și le perfecționa. Nimeni nu s-a născut învățat, iar procesul de învățare are la rândul lui provocări și sincope.

Scop – înainte de a seta autonomia și perfecționare, oamenii trebuie să afle care este scopul (al companiei sau chiar al lor – în cazul educației copiilor).

2. Motivația extrinsecă, folosită în mare parte în educația copiilor în școli și acasă, a mai fost folosită extins în companii. Ea merge pe principiul „îți dau ca să îmi dai”, adică recompense sau pedepse. Ideea ei principală este că oamenii au nevoie de acest tip de stimulente pentru a fi motivați să lucreze sau să performeze în diferite domenii. Studiile însă au arătat că pentru adulți motivația extrinsecă are viață scurtă. Deși oamenii sunt determinați la început, ei sunt în scurt timp plictisiți, demotivați, defocusați. Companiile care lucrează cu angajați folosind doar aceste tipuri de recompense, trebuie să își înlocuiască oamenii des. Oamenii care sunt educați să caute mereu forme de motivare în exteriorul lor sunt predispuși la depresie, anxietate, dependențe.

Aprilie 2025

Expert informare și constientizare S
BARTOȘ ELVIRA VIRGINIA